

Fyrstu suðuroyingarnir tikið koyrikort til teldu

—Enn eru tað mest almennir stovnar og peningastovnar, sum lata starvsólkið taka teldukoyrikort. Men alsamt fleiri privatar fyrirkortur sýggja nú eisini fyrimunin

Hesi starvsfólkini hjá Føroya Banka í Suðuroy eru søgulig, tí hetta eru tey fyrstu, sum taka koyrikort til teldu í Suðuroynni. Tey eru f.v. Vivi Kjerbo, Flora L. Johannesen, Eyðalvar Bech, Marjun Dimon, Josefina Strøm, Jórur Thomsen, Mannbjørn Holm, Majken Sandá, Bent Albinus, John Eystberg, Eyðbjørg Mortensen, Even Toftheyggj, Heri Højsted, Eyðdis Kjerbo, Susan Gregoriussen, leiðari á Skeiðtænastu Handilsskúlans, sum skipar fyri skeiðnum, Eyðdis Johannesen, lærari og Bjarne Nielsen, lærari. Tey, sum mangla á myndini eru Hanna Nielsen, Eyðbjørg Thomsen og Óluva Mortensen, umframt Martin S. Eidesgaard, lærari

ÁKI BERTHOLDSEN

Koyrikortini verða fleiri og

fleiri. Eitt er, at hava koyrikort til bil, motorsúkl og prutl.

Men nú ber eisini til at taka koyrikort til teldu. Og eins og við tí gamla

koyrikortinum, ber eisini til at vísa teldukoyrikortið fram, næstan hvar sum helst

í verðini, fyri at vísa at tú dugir at brúka teldu.

Tí teldukoyrikortið er eitt altjóða viðurkent prógv um, at tú hevur skil fyri, hvussu ein telda virkar og at tú dugir at brúka tey vanligastu forritini.

Og fríggjadagin lögdu 18 starvsfólk hjá Føroya Banka í Suðuroynni nakrar reglur afturat søguni, tí tey eru tey fyrstu, sum hava tikið hetta koyrikortið í Suðuroynni.

Síðani í heyst hava tey gingið á skeið, 96 skúlatímar í alt, og tey hava verið til sjeys ymsar royndir.

Men tey vóru ójovn á máli um, antin tað hevði verið strævið ella ikki.

Summi komu spælendi í-gjøgnum, men tey, sum ikki vistu so nógv um teldubruk frammanundan, máttu kíta seg.

Men tey, eru tó øll á einum máli um, at hetta hevði avgjort loyst seg hjá teimum, tí tey vóru nógv betri for fyrri at útina sitt arbeiði.

Tað er stórir munur á teimum, sum fara undir koyrikortið.

Summi eru litið og onki von at brúka teldu.

Hinvegin eru onnur rættliga køn frammanundan men vilja fegin hava pappir uppá tað.

Undir øllum umstøðum er tað ein stórir fyrimunur, næstan ein fortreyt, at tey hava atgongd til teldu.

Umframt hesi, sum nú hava tikið koyrikortið, eru trýggir aðrir flokkar komnir væl áleiðis, teir eru komnir næstan í helvt og verða liddir um ársskiðtið.

Handilsskúlin sigur, at enn eru nokur plás eftir til fólk, sum hava hug at taka seinna part av skeiðnum.

Altjóða viðurkent

Teldukoyrikortið er í sjeyportum og tað verður undir-

víst eftir eini fastari skipan, sum er altjóða viðurkend.

Tey fáa fyrst eina grundleggjandi vitan um kunningartøkni, tey læra síðani um teldur og stýringsskipanir, um tekstviðgerð, rokniark, databasur, framløgur og telduforrit og tey læra um samskiftsneti, sum á vanligum máli eitur interneti.

Susan Gregoriussen, sum er leiðari á skeiðtænastuni hjá handilsskúlanum, sigur, at higartil eru tað mest almennir stovnar, og peningastovnar, sum hava sæð fyrimunir í, at lata fólk taka koyrikortið.

— Føroya Banki var fyrsta fyrirtøka, sum gevur sínum starvsfólki koyrikortið, men síðani er Føroya sparikassi og fleiri almennir stovnar eisini byrjaðir.

Og nú eru tað eisini fleiri og fleiri aðrar privatar fyrirkortur, sum vilja hava fólk á skeið at taka teldukoyrikort.

Hon sigur, at ein stórir fyrimunur við skeiðnum er, at fyrirkortur so vita, hvørjum stóði starvsfólki er á til teldubruk, og at teldukunneikin í virkinum er á nok-unlunda sama stóði.

Handilsskúlin leggur stóran dent á at menna telduførleikan hjá fólk.

— Vit halda, at okkara førleiki at samskipta við onnur, verður avgerandi fyri, hvussu vit koma at klára okkum sum samfelag.

— Og tað skerst ikki burtur, at ein stórir partur av hesum samskipti fer fram um telduna.

— Og tað er onki at ivast í, at framyvir verður kunneikin til teldur líka týðandi sum tað at duga at lesa, skriva og rokna, sigur handilsskúlin.

Almenn ráðstevna um arvagransking verður í Norðurlandahúsinum í Havn í dag:

Skaðar ikki trúvirðið, at tveir fyrilestrarhaldarar fáa løn frá Decode

ÁKI BERTHOLDSEN

—Tað hevur ongan týðning fyri trúvirðið á ráðstevnunum, at tveir av fyrilestrarhaldarunum standa á lønarlistanum hjá Decode.

Birita Petersen á Almanna og heilsamálastýrinum er ikki samd við August Wang, sálarfrøðing.

Í dag verður almenn ráðstevna um arvagransking í Norðurlandahúsinum í Føroyum-um tað annars viðrar og flogfórini fingur sett seg í gjár.

Har fara fyra serfrøðingar, hvør á sínum øki, at greiða frá um arvagransking.

Men aðrastaðni í blaðnum, ger August Wang, sálarfrøðingur vart við, at eftir hnasara tykki skal tað, sum kemur fram á ráðstevnunum takast við ávísingum fyrivarni.

Hann sigur, at hann hevði skilt á føroyskum myndugleikum, at ætlanin var at fyrilestrarhaldararnir skuldu verða púra uttanveltaðir í spurninginum um arvagransking í Føroyum.

Tað er heldur ongin froyingur ímillum teir fyra fyrilestrarhaldarar á ráðstevnunum.

Men samstundis ger August Wang vart við, at tveir av teimum fyra fyrilestrarhaldarunum fáa løn frá íslensku fyrirkortuni Decode, ið bjóðaðu froyingum samstarv um arvagransking.

Og tað heldur hann ikki kunnu kallast uttanveltaðir fyrilestrarhaldarar.

Skaðar ikki

Men Birita Petersen á Almanna- og Heilsamálastýrinum, sum hevur lagt ráð-

stevnuna til rættis, er ikki samd við sálarfrøðing.

— Tað er rætt, at tveir av fyrilestrarhaldarunum eru partvist knýttir at Decode.

Men hon heldur ikki, at tað á nakran hátt skaðar trúvirðið á tí, sum kemur fram.

Teir fyrilestrarhaldararnir, sum eru knýttir at Decode, eru Andrew Hicks, sum partvís arbeiðir fyri Decode og íslenski sálarfrøðingurin, Hogni Oskarsson, sum ikki er knýttir at Decode meiri enn so enn at hann av og á hevur ráðgivið Decode í onkrum málum, men sum annars onki hevur við íslensku arvagranskingarfyrirkortuna at gera.

Birita Petersen sigur, at Andrew Hicks skal ikki røða um síðsemiligar spurningar. Hann skal bara greiða frá, hvussu farið verður fram læknaføðiliga, tá ið

arvakanningar verða gjørdar og um, hvørjar sjukur verða kannaðir.

— Tann, sum skal tosa mest um síðsemiligar spurningar er Linda Nielsen, sum er formaður í donsku síðsemisnevndini.

— Men við hildu, at tað kundi verið ógvuliga upplýandi at tikið ein íslending við, sum móttvekt ímóti henni, tí í Íslandi hava tey eitt sindur óðrvísi áskoðan á hetta, enn tey hava í Danmark, og tað bleiv so Hogni Oskarsson.

Birita Petersen sigur eisini, at hóast hann hevur ráðgivið Decode í ymsum málum, hevur hann eisini funnið at arbeiðsháttinum hjá Decode í umsum málum.

Annars heldur hon ikki, at tað er rætt, at beinleiðis dentur varð lagdur á, at fyrilestrarhaldararnir skuldu

vera óheftir at arvagransking í Føroyum.

— Hetta er einans ætlað sum eitt upplýsandi tiltak, ikki minst í sambandi við teir síðsemiligu spurningarnar, sum taka seg upp, nú arvagransking hevur verið viðgjørd í Føroyum, sigur hon.

Annars byrjar ráðstevnan kl. 8.30 í morgun, tá ið Helena Dam á Neystabø, landsstýrismaður, bjóðar vælkomin. Kl. 8.45 fer Greame Laurie frá lögfrøðiliga megindeildini á Edinburgh Universiteti, at halda fyrilestur um innleiðandi útgreinung um arvagransking - lögfrøði og etikkur.

Kl. 10.00 fer Linda Nielsen, cand.jur. og formaður í síðsemisnevndini at halda fyrilestur um síðsemiliga avbjóðingarnar innan bioteknologi.

Kl. 10.30 fer Hogni Oskarsson, psykiatari, Ísland at røða um síðsemi og arvagransking.

Kl. 11.15 fer Andrew A. Hicks, vísindamaður í arvagransking at tosa um, hvussu arvagransking hevur ávirkað læknaføðiliga gransking: fortíð, nútíð og framtíð.

Kl. 14.00 fer Greame Laurie aftur at halda fyrilestur, hesuferð um reglur um arvagransking í Evropa — verja av borgarum og stuðul til granskarar.

Kl. 15.00 fer Linda Nielsen at tosa um Biobankar — nýtsla og síðsemi.

Og kl. 16.30 verður Pallborðskjál. Høvi verður at seta spurningar eftir hvønn fyrilestur. Tosað verður á enskum, men spurningar kunnu sigast á føroyskum, so verða teir týddir.